

G. subfalcata. Tanmateix, la manca d'altres caràcters morfològics en dificulta la seva separació clara i sembla recomanable la seva sinonimització (Laura Iharlegui, com. pers.).

Els individus creixen en ambients molt diversos com conreus de vinya abandonats sobre sòls saulonosos o esquistosos, lleres de torrents i mullals de sòls sorreccs temporalment humits, o pollancredes i horts. La majoria de poblacions estan formades per un nombre reduït d'individus, tot i que a causa de la seva mida i les seves flors poc vistents ha pogut passar desapercebuta en àrees properes. Creiem, doncs, que es tracta d'un nou tàxon al·lòcton en plena expansió a les terres gironines i rosselloneses.

JOAN FONT*, MODESTA JUANOLA* & ENRIC FÀBREGAS*

* Departament de Ciències Ambientals. Universitat de Girona. Campus Montilivi, s/n. 17071 Girona. A/e: joan.font@udg.es

***Glinus lotoides* L. (Molluginaceae), una nova espècie per a Catalunya**

***Glinus lotoides* L. (Molluginaceae), a new species in Catalonia**

Rebut: 06.11.01
Acceptat: 22.04.02

GIRONA: Caldes de Malavella, a la ribes del pantà de Mas Caldes, 31TDG8729, 110 m, 29-X-2001, G. Mercadal (HGI 17313).

Es tracta d'una planta anual de morfologia molt particular, prostrada i multicaule, i de distribució sud europea, pantropical i mediterrània (Gonçalves, 1990), que hem recollit a les ribes del pantà de Mas Caldes, al terme municipal de Caldes de Malavella a la comarca de la Selva (DG8729 i DG8730). Als Països

Catalans tan sols es coneixia de l'embassament de Beniarrés, prop d'Alacant (Serra Laliga *et al.*, 1993). Així doncs, la nostra citació és la més septentrional de la península Ibèrica.

Pel que fa a l'ecologia, a Caldes de Malavella *Glinus lotoides* es desenvolupa, principalment, sobre sòls sorreccs (saulonosos), els quals resten inundats temporalment en funció de les precipitacions anuals tal i com també han descrit diferents autors de diversos països (Gonçalves, 1990; Paradis, 1993; Serra Laliga *et al.*, 1993); tanmateix, però, a la Selva també pot arribar a créixer sobre sòls més o menys argilosos. En substrat arenós la planta va acompanyada de *Ludwigia palustris*, *Cyperus fuscus*, *Corriola litoralis* subsp. *litoralis* i diversos teròfits ruderals com *Digitaria sanguinalis*, *Portulaca oleracea*, *Polygonum persicaria*..., conjunt de plantes força similar a l'agrupament de *Glinus lotoides* (Groupement à *Glinus lotoides* Paradis 1993) descrit a l'illa de Còrsega (Paradis, 1993; Paradis & Lorenzoni, 1994). En canvi, sobre sòls de textura més fina l'hem trobat amb *Gratiola officinalis* i alguns tàxons del *Bidention tripartitae* com *Bidens frondosa* i *Polygonum persicaria*.

La nova recol·lecció de *Glinus lotoides* a Catalunya por ser deguda a una introducció recent mitjançant l'ornitocòria externa ja que el pantà de Mas Caldes fou construït a principis del segle xx. La zoocòria d'aquesta planta ja ha estat indicada a l'illa de Còrsega per Paradis & Lorenzoni (1994) on també recollien *Glinus lotoides* d'un pantà (barrage de Teppe Rosse), construït als anys seixanta.

GABRIEL MERCADAL I COROMINAS*

* Departament de Ciències Ambientals. Universitat de Girona. Campus de Montilivi, s/n. 17071 Girona. A/e: cagmc@fc.udg.es

Bibliografia

- AEDO, C.; HERRÁ, C.; LAÍNZ, M.; LORIENTE, E. & MORENO MORAL, G. 1987. Contribución al conocimiento de la flora montañesa, VI. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 44(2): 445-457.
- ARROYO, J.; GIL, J. M. & DEVESA, J. A. 1983. Algunas plantas de la provincia de Cádiz (España). *Anales Jard. Bot. Madrid*, 39(2): 427-432.
- ASEGINOLAZA, C.; GÓMEZ GARCIA, D.; LIZAUR, X.; MONTSERRAT, X.; MORANTE, G.; SALAVERRIA, M. R.; URIBE-ECHEBARRIA, P.M. & ALEJANDRE, J.A. 1985. *Catálogo florístico de Alava, Vizcaya y Guipúzcoa*.
- ATIENZA, V. & GABRIEL-SEGARRA, J. 2000. Preliminary Red List of the lichens of the Valencian Community (eastern Spain). *For. Snow Landsc. Res.*, 75 (3): 391-400.
- BARRENO, E. 1991. Phytogeography of terricolous lichens in the Iberian Peninsula and the Canary Islands. *Bot. Chron.* 10: 199-210.
- BOADA, M. 2001. *Manifestacions del canvi ambiental global al Montseny*. Tesi doctoral. Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- BOLÒS, O. 1998. *Atlas Corològic de la flora vascular del Països Catalans. Primera compilació general (II)*. Secció de Ciències Biològiques. I.E.C. Barcelona.
- BOLÒS, O. & VIGO, J. 1996. *Flora dels Països Catalans*, vol. 3. Ed. Barcino. Barcelona.
- BOLÒS, O.; VIGO, J.; MASALLES, R. M. & NINOT, J. M. 1990. *Flora manual dels Països Catalans*. Ed. Pòrtic. Barcelona.
- BOLÒS, O.; FONT, X. & VIGO, J. (Eds.) 2001. *Atlas Corològic de la flora vascular del Països Catalans*. I.E.C. Secció de Ciències Biològiques. ORCA. Atlas corològic, 11.
- BUJÁN, M. & CREMADES, J. 1990. Más sobre flora alóctona del noreste peninsular. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 47(1): 256-257.
- CABRERA, L. 1961. Observación sobre las *Inuleae-Gnaphalineae (Compositae)* de América del Sur. *Bol. Soc. Argent. Bot.*, 9: 359-386.
- CARRETERO, J. L. & AGUILERA, A. 1995. *Flora y vegetación nitrófilas del término municipal de la ciudad de Valencia*. Ajuntament de València.
- CARRETERO, J. L. & ESTERAS, F. J. 1980. Sobre la presencia de *Gamochaeta pensylvanica* (Willd.) Cabrera en España. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 36: 407.
- CASASAYAS, T. 1989. *La flora alóctona de Catalunya. Catàleg raonat de les plantes vasculars exòtiques que creixen sense cultiu al NE de la Península Ibérica*. Tesis Doct. microf., 787. Univ. de Barcelona.
- CASTROVIEJO, S.; VALDÉS-BERMEJO, E.; RIVAS MARTÍNEZ, S. & COSTA, M. 1980. Novedades florísticas de Doñana. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 36: 203-244.
- CRESPO, A.; BARRENO, E.; RICO, V. & BUENO, A. G. 1980. Catálogo liquénico del desierto de Calanda (Teruel, España). I. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 36: 43-55.
- CZECZUGA, B.; ETAYO, J.; GIRALT, M.; CASARES, M.; LUMBSCH, H. T. & SALEMA, R. 1996. Carotenoids in the thalli of lichen species on the Iberian Peninsula. *Feddes Repert.*, 107: 1-2, 89-97.
- CHATER, A. O. & WALTERS, S. M. 1976. *Senecio L.* In: *Flora Europaea*, vol. 4. (Tutin, T.G. et al., Eds.). Cambridge University Press. Cambridge. p. 191.
- DIÉGUEZ, M. 1971. *El bosque en el silvetum del Montseny*. Diputació de Barcelona, Servei Forestal. Barcelona.
- GONÇALVES, M. L. 1990. *Glinus Loefl. ex L.* In: *Flora iberica* 2 (Castroviejo, S.; Laínz, M.; López González, G.; Montserrat, P.; Muñoz Garmendia, F.; Paiva, J. & Villar, L. Ed.). Real Jardín Botánico. CSIC. Madrid. p. 95-97.
- EGEA, J. M. & ALONSO, F. L. 1996. Patrones de distribución en la flora liquénica xerófila del sureste de España. *Acta Bot. Malacitana*, 21: 35-47.
- ETAYO, J. & BLASCO-ZUMETA, J. 1992. Líquenes epífitos de zonas áridas. El sabinar de la Retuerta de pina (Los Monegros, España). *Acta Bot. Malacitana*, 17: 67-78.
- ETAYO, J. 1996. Líquenes del herbario de Ildefonso Zubía (1819-1891). *Acta Bot. Malacitana*, 21: 270-274.
- ETAYO, J. & BREUSS, O. 1996. Líquenes y hongos liquénicos de los Pirineos occidentales y norte de la Península Ibérica, IV. *Cryptogamie, Bryol. Lichénol.*, 17(3): 213-230.
- FRANQUESA I CODINACH, T. 1995. *El paisatge vegetal de la península del cap de Creus*. I.E.C. Arxiu Seccions de Ciències, CIX: 1-628.
- FREIRE, S.E. & IHARLEGUI, L. 1997. Sinopsis preliminar del género *Gamochaeta* (Asteraceae, Gnaphalieae). *Bol. Soc. Argent. Bot.*, 33: 23-35.
- GIRALDEZ, X. & RICO, E. 1985. *Gamochaeta filaginea* (DC.) Cabrera: nueva adventicia en España. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 41(2): 460-461.
- GUTIÉRREZ, L. & CASARES, M. 1994. Flora liquénica de los yesos miocénicos de la provincia de Almería (España). *Candollea*, 49: 343-358.
- HUBER-MORATH, A. 1975. *Achillea L.* In: *Flora of Turkey and the East Aegean Islands*, vol. 5 (Davis, P. H. Ed.). Edinburgh Univ. Press. p. 224-252.
- LE MAITRE, D. C.; VAN WILGEN, B. W.; CHAPMAN, R. A. & MCKELLY, D. H. 1996. Invasive plants and water resources in the western Cape Province, south Africa: modelling the consequences of a lack of management. *J. Appl. Ecology*, 33: 161-172.
- LORIENTE, E. 1993. *Botànica cántabra*. vol. I, II. Ed. Santander.
- LLIMONA, X. 1973. *Las comunidades de líquenes de los yesos de España*. Tesis doctoral.
- LLIMONA, X. 1974. *Las comunidades de líquenes de los yesos de España*. Universitat de Barcelona. Secretariado de publicaciones, intercambio científico y extensión universitaria. Barcelona.
- MAIRE, R. 1957. *Flore de l'Afrique du Nord*, Vol. 4. Éditions Paul Lechevalier. París.
- MARTÍN BLANCO, C. J. & CARRASCO, M. A. 1997. Fragmenta chorologica occidental, 5846-5896. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 55(1): 146-149.

- MATEO SANZ, G. & AGUILELLA PALASÍ, A. 1990. Aportación al conocimiento fitogeográfico de la Sierra del Espadán (Castellón). *Folia Bot. Misc.*, 7: 67-80.
- MATEO, G. & CRESPO, M. B. 2001. *Manual para la determinación de la flora valenciana*. 2^a ed. Ed. Moliner-40. València.
- MATEO, G. & FIGUEROLA, R. 1987. *Flora analítica de la provincia de Valencia*. Ed. Alfons el Magnànim (IVEI). València.
- PARADIS, G. 1993. *Glinus lotoides* L. (*Molluginaceae*), espèce nouvelle pour la flore de Corse et de France. Localisation. Synécologie. *Acta Bot. Gallica*, 140(7): 819-826.
- PARADIS, G. & LORENZONI, C. 1994. Étude phytosociologique de communautés thérophytiques hygronitrophiles estivo-automnales de la Corse (groupements à *Crypsis aculeate*, *Crypsis schonoides*, *Glinus lotoides* et *Chenopodium chenopodioides*), Nouvelles propositions syntaxonomiques (2e contribution). *Monde Pl.*, 449: 19-26.
- PÉREZ BADIA, M. R. 1997. *Flora vascular y vegetación de la comarca de la Marina Alta (Alicante)*. Inst. Juan Gil-Albert, Diputació Prov. Alacant.
- POELT, J. 1985. *Plantae Graecenses Jahgr.* 7: 1-42.
- RICHARDSON, D. M. 1998. Forestry trees as invasive aliens. *Conservation Biology*, 12: 18-26.
- RICHARDSON, I. B. K. 1976. *Achillea L.* In: *Flora Europaea*, vol. 4 (Tutin, T. G.; Heywood, V. H.; Burges, N. A.; Moore, D. M.; Valentine, D. H.; Walters, S. M. & Webb, D. A. Ed.). Cambridge University Press. Cambridge. p. 159-165.
- ROCHA AFONSO, M. L. 1984. Contribuição para o conhecimento do género *Gamochaeta* Weddell em Portugal continental e insular. *Bol. Soc. Brot.*, ser. 2, 57: 113-127.
- ROSELLÓ, R. 1994. *Catálogo florístico y vegetación de la comarca natural del Alto Mijares, Castellón*. Diputació de Castelló.
- ROSELLÓ, R. & PERIS, J. B. 1990. Algunos neófitos de la provincia de Castellón. *Fontqueria*, 28: 53-56.
- ROVIRA, A. M. 1986. *Estudi fitogeogràfic de les comarques catalanes compreses entre els Ports de Beseit, el riu Ebre i els límits aragonesos*. Tesi doctoral inèdita. Universitat de Barcelona.
- SAGREDO, R. 1975. Contribución al conocimiento de la flora almeriense. *Anal. Inst. Bot. Cavanilles*, 32(2): 309-321.
- SAGREDO, R. 1987. *Flora de Almería. Plantas vasculares de la provincia*. Instituto de Estudios Almerienses. Almería.
- SÁNCHEZ GÓMEZ, P.; GUERRA, J.; COY, E.; HERNÁNDEZ, A.; FERNÁNDEZ, S. & CARRILLO, A. F. 1998. *Flora de Murcia. Claves de identificación e iconografía de plantas vasculares*. 2^a ed. DM Ed. Murcia.
- SERRA LALIGA, L.; SOLER J. X. & MATEO SANZ, G. 1993. Nuevas aportaciones al conocimiento de la flora valenciana. *Folia Bot. Misc.*, 9: 35-42.
- SOBRINO, E. & SANZ, M. 2000. Sobre la naturalización de *Tradescantia* y *Zebrina* (*Commelinaceae*) en España. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 57(2): 426-427.
- SYNGE, P. M. (Ed.) 1986. *The Royal Horticultural Society dictionary of gardening : a practical and scientific encyclopaedia of horticulture*. Vol. 1. 2^a ed. Oxford Clarendon Press. The Royal Horticultural Society. p. 25-26.
- TAVARES, C. N. 1959. Lichens from Spain, I. *Revista Fac. Ci. Univ. Lisboa*, Sér. 2, C, 7(1): 53-74.
- TIRADO, J.; VILLAESCUSA, C. & AGUILELLA, A. 1994. Fragmenta Chorologica Occidentalia, 4921-4961. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 51(2): 293-295.
- TIRADO, J. 1998. *Flora vascular de la comarca de la Plana Alta*. Diputació de Castelló.
- TISON, J. M. & JAUXIEN, P. 1999. *Gamochaeta subfalcata* (Cabrera) Cabrera In: Notes et contributions à la Flore Corse, XV (Jeanmonod, D. & Burdet, H. M. Ed.). *Candollea*, 54(2): 399-400.
- VAYREDA, E. 1882. Nuevos apuntes para la flora catalana. *Anales Soc. Esp. Hist. Nat.*, 11(1-2): 41-151.
- VÁZQUEZ PARDO, F. & PAREDES, M. M. 1992. Fragmenta chorologica occidentalia, 3905-3914. *Anales Jard. Bot. Madrid*, 49(2): 279.
- VILLAESCUSA, C. 2000. *Flora vascular de la comarca del Baix Maestrat*. Diputació de Castelló.
- VIVANT, J. 1983. Brèves notes sur la flore adventice. *Bull. Soc. Bot. France, Lettres bot.*, 130(1): 81-83.
- VOBIS, G. 1980. Bau und Entwicklung der Flechten-Pycnidien und ihrer Conidien. *Bibliotheca Lichenologica*, 14: 1-140.